EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOON (EL) 2021/1639,

29. aprill 2021,

tähelepanekutega, mis on Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve 2019. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmist käsitleva otsuse lahutamatu osa

EUROOPA PARLAMENT,

— võttes arvesse oma otsust Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve 2019. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta,

— võttes arvesse kodukorra artiklit 100 ja V lisa,

— võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni arvamust,

— võttes arvesse eelarvekontrollikomisjoni raportit (A9-0079/2021),

A. arvestades, et Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve (edaspidi „asutus“) tulude ja kulude kalkulatsiooni ([1]) kohaselt oli asutuse 2019. aasta lõplik eelarve 27 138 027,61 eurot, mis tähendab 2018. aastaga võrreldes 7,66 % kasvu; arvestades, et asutust rahastatakse liidu eelarvest eraldatavast summast (10 083 336 eurot, mis moodustab 37,16 %) ja liikmesriikide riiklike järelevalveasutuste osamaksetest (17 054 691,61 eurot, mis moodustab 62,84 %);

B. arvestades, et kontrollikoda märkis oma aruandes Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve eelarveaasta 2019 raamatupidamise aastaaruande kohta (edaspidi „kontrollikoja aruanne“), et ta sai piisava kindluse selle kohta, et asutuse raamatupidamise aastaaruanne on usaldusväärne ning selle aluseks olevad tehingud on seaduslikud ja korrektsed;

Eelarve haldamine ja finantsjuhtimine

1. väljendab heameelt selle üle, et 2019. aasta eelarveseire tulemusel oli eelarve täitmise määr 100 % ehk sama mis 2018. aastal; märgib peale selle, et maksete assigneeringute täitmise määr oli 85,63 %, mis on 2018. aasta määrast 0,15 % võrra kõrgem;

2. märgib, et kontrollikoja aruande kohaselt ei kirjeldatud 2019. aasta eelarvedokumentides üksikasjalikult, kuidas liidu ja EFTA riikide pädevate asutuste osamaksed arvutati, ning nende maksete eelarvestatud summat, millega liikmesriikide pädevad asutused osalesid tööandjapensioni skeemi sissemaksetes, 2019. aastal vastavalt tegelikule summale ei korrigeeritud ning seetõttu olid maksed vajalikust suuremad; võtab asutuse vastusest teadmiseks, et tema asutamismääruses (eelkõige artiklis 62) on kindlaks määratud, kuidas eelarvet liidu toetusest ja liikmesriikide pädevate asutuste osamaksetest rahastatakse ning kuidas makseid vastavalt kindlaksmääratud kaalutegurile arvutatakse, ning et tegelikud pensioninäitajad selguvad alles detsembris, mistõttu aasta lõpuni jäävast ajast ei piisa, et koostada tegeliku summa arvesse võtmiseks eelarve muutmise ettepanek;

3. märgib, et kontrollikoja aruande kohaselt ei olnud liikmesriikide pädevate asutuste ja liidu maksete 2017. aasta osakaal (liit 37,16 % ja liikmesriikide pädevad asutused 62,84 %) kooskõlas sellega, kuidas 2017. aasta eelarveülejääk 2019. aastal jaotati (liidule 40 % ja liikmesriikide pädevatele asutustele 60 %); võtab asutuse vastusest teadmiseks, et asutuse asutamismääruses on ette nähtud, et liit rahastab eelarvest 40 % ja liikmesriikide pädevad asutused 60 %, kuid 2017. ja 2019. aastal oli liikmesriikide pädevatelt asutustelt sisse nõutud summa koguprotsent valearvestuse tõttu suurem kui liidu oma; märgib, et asutus maksis kogu 2017. aasta eelarveülejäägi liidule tagasi ja liit maksis selle asutusele tagasi 2019. aastal, kohaldades algset rahastamisvalemit 40/60; kutsub asutust üles oma aruandluspoliitikat parandama, et edaspidi suuri lahknevusi ei tekiks;

([1]) ELT C 391, 18.11.2019, lk 29.

Tulemuslikkus

4. märgib rahuloluga, et asutus kasutab peamiste tulemusnäitajatena teatavaid suurusi, mille alusel hinnata oma tegevuse lisaväärtust ja muid eelarvehalduse parandamise meetmeid ning mille hulka kuuluvad näiteks tarbijakaitseteemadel üldsusega konsulteerimisel saadud keskmine vastuste arv ja 99 % eelarve täitmise määr; märgib rahuloluga, et asutus saavutas eesmärgi kõikide peamiste tulemusnäitajate puhul;

5. märgib, et 91 % ameti tööprogrammist (sealhulgas 303 eri toodet ja teenust) täideti tulemuslikult ning ülejäänud 9 % puhul esines väiksemaid viivitusi, mis tekkisid seetõttu, et täideti muud, pakilisemad vajadused, ning seetõttu, et sõltuti välistest osapooltest ja nõudeid muudeti;

6. märgib, et asutus asendab oma praeguse elektroonilise personalijuhtimise süsteemi komisjoni pakutava süsteemiga Sysper; märgib, et tänu sellele vähenevad asutuse kulud, kuid suurenevad tõhusus ja koostoime; märgib, et projekti suurusest tulenenud viivitused on lahendatud ja süsteem pidi kavakohaselt kasutusele võetama 2020. aastal; palub asutusel teatada eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile, milliste tulemusteni on sellega seoses jõutud;

7. märgib rahuloluga, et asutus teeb Euroopa järelevalveasutuste ühiskomitee ja ühishangete kaudu ennetavalt kindlaks tõhususe ja koostoime võimalused teiste ametitega, eelkõige Euroopa Pangandusjärelevalve ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega; võtab rõõmuga teadmiseks, et asutus on teinud teiste ametitega koostööd finantstehnoloogia, innovatsiooni ja kübervastupidavusvõimega seotud valdkondades; soovitab asutusel tungivalt püüda igati teha kõigi liidu asutustega veel rohkem ja ulatuslikumat koostööd;

8. innustab asutust jätkama oma teenuste digitaliseerimist, et vähendada bürokraatiat;

9. väljendab heameelt asutuse jõupingutuste üle saavutada kogu Euroopa finantssüsteemis kooskõlastatum järelevalvekord; rõhutab asutuse rolli stabiilse, hästi integreeritud, tõhusa ja turvalise finantsturu tagamisel; toonitab, et liidus tuleb tarbijate kaitsmiseks edendada toote- ja finantsteenuste turul õiglust ja läbipaistvust, ning ootab ajakohastatud teavet selleks võetavate tulevaste meetmete kohta, sealhulgas majanduse digitaliseerimisega seotud probleemide lahendamise ja kestlikkusmeetmete kohta;

10. peab kiiduväärseks asutuse uusi meetmeid, mille eesmärk on tarbijaid paremini kaitsta ja mis sisaldavad kahepoolseid riikide külastusi, mille tähelepanu keskmes on käitumisküsimused, riiklike pädevate asutuste toetamine ja piiriülestele küsimustele keskenduvate koostööplatvormide väljatöötamine, et võtta arvesse vajadust teha teatavates liikmesriikides tihedamat järelevalvet, et käsitleda kindlustusturgude puudusi ja kaitsta tarbijaid rahvusvaheliste kindlustusandjate ebaausate tavade eest;

11. rõhutab, et finantssüsteem peab rahanduse kestlikkuse probleemide lahendamisel ning Euroopa rohelise kokkuleppe ja Pariisi kokkuleppe täitmisel toimima asjakohaselt;

12. on seisukohal, et asutuse ülesanded on alates selle loomisest järk-järgult suurenenud; märgib, et kooskõlas pädevusala suurenemisega tuleks ka eelarvet järk-järgult pidevalt suurendada; on seisukohal, et edaspidi tekkivate kohustuste tõttu, mis tulenevad muu hulgas digirahanduse strateegiast, ja rahapesuvastase võitlusega seotud kohustuste tõttu tuleb asutuse rahastamise korda kohandada;

13. rõhutab, et teatavatel juhtudel ei võeta õigusaktide 1. tasandil vastu võetud volitustes arvesse minimaalset ajavahemikku, mida asutus vajab 2. tasandi meetmete väljatöötamiseks ja vastuvõtmiseks, mis eeldab vahendite ümberjaotamist ja põhjustab teatavate meetmete võtmisel viivitusi;

14. märgib, et kuna asutuse töökoormusest moodustab reguleerimisülesannete asemel üha suurema osa liidu õigusaktide jõustamine ja kohaldamine, tuleb eelarve- ja inimressursid asutuses ümber jaotada; juhib tähelepanu sellele, et kui keskenduda rangelt ainult liidu seadusandja antud volitustele, on ressursside kasutamine tõhusam ja tulemuslikum; on seisukohal, et eelarve ja töölevõtmise, samuti juhtimise ja menetluste valdkonnas tuleb teha lisapingutusi, et edendada järelevalvealast ühtsust, mis aitab kaasa siseturu toimimisele; rõhutab, et asutusele tuleb kiiresti eraldada piisavad vahendid, et ta saaks talle määratud ülesandeid täita korrektselt ja tõhusalt;

15. usub, et asutus peaks võtma arvesse uusi digitaalvaldkonna probleeme ja kestlikkusega seotud probleeme; on seisukohal, et seatud eesmärkide täitmisel ning nende integreerimisel õigus- ja järelevalveraamistikku tuleb igal juhul tegutseda kooskõlas turu tugevdamise eesmärgiga, kahjustamata turu konkurentsivõimet ja tekitamata turuosalistele, eriti väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele, liigset koormust; on seisukohal, et nende eesmärkide täitmise järelevalveks tuleb eraldada piisavad vahendid;

16. juhib tähelepanu sellele, et asutus peab oma tegevuses pöörama eritähelepanu selle tagamisele, et järgitaks liidu õigust, proportsionaalsuse põhimõtet ja siseturgu reguleerivaid aluspõhimõtteid;

17. palub järelevalveasutusel tagada, et kontrollikoja soovitused viidaks korrektselt ellu ja võetaks järelmeetmeid;

18. palub asutusel otsida lahendust pikaajalistele süsteemsetele probleemidele, mis tulenevad madalast intressimäärast ja mis on eriti olulised pensioniskeemide ning mõnede elukindlustus- ja kindlustuspõhiste investeerimistoodete seisukohast, ning uurida liidu tasandil võimalikke lahendusi, mis tooksid kasu tarbijatele/investoritele ja tagaksid teenuseosutajate finantsstabiilsuse;

19. nõuab, et asutus tegeleks liidu erapensioniskeemide kestlikkuse ja erisuse küsimustega ennetavalt ja nii, et tarbijad/investorid ja turu usaldusväärsus oleks kaitstud;

Personalipoliitika

20. märgib, et 31. detsembri 2019. aasta seisuga oli ametikohtade loetelust täidetud 98,26 % ja liidu eelarves kinnitatud 115 ajutisest teenistujast oli ametisse nimetatud 113 (2018. aastal oli kinnitatud ametikohti 112); märgib, et 2019. aastal töötas asutuse heaks ka 36 lepingulist töötajat ja 17 lähetatud riiklikku eksperti;

21. märgib murega, et 2019. aastal puudus kõrgemas juhtkonna (kuus meest ja kolm naist) ja haldusnõukogu liikmete hulgas (viis meest ja kolm naist) sooline tasakaal; palub asutusel edaspidi tagada, et kõrgemas juhtkonnas valitseks sooline tasakaal; tunneb heameelt selle üle, et asutusel on kavas avaldada esimehe kohale kandideerijate nimekiri, milles on vähemalt üks naine ja üks mees; kutsub asutust üles võtma eeskuju Euroopa Keskpanga algatustest pakkuda naiste edutamiseks ja töötajaskonna hulgas suurema mitmekesisuse saavutamiseks asutusesiseseid programme; väljendab heameelt selle üle, milline on asutuse töötajate geograafiline esindatus;

22. märgib varasemat aastat puudutanud kontrollikoja aruande järelmeetmetega seoses, et asutus ei ole veel regulatiivsetelt ülesannetelt järelevalveülesannetele üle läinud ning ta peaks suurendama järelevalveülesannete täitmiseks vajalikke inimressursse; märgib, et 2021. aastal kavatseb asutus eraldada peamiste järelevalveülesannete täitmiseks 59,75 täistööaja ekvivalenti; palub, et asutus annaks eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile edusammudest aru;

23. on seisukohal, et asutusel peaks olema töötajate töölevõtmisel ja ressursside haldamisel teatav paindlikkus, kuna ta peab reageerima tema järelevalve all olevate sektorite kiireloomulistele, kindlatele ja tehnilistele vajadustele;

24. märgib, et asutuse järelevalvenõukogu koosseis näib olevat sobiv, et tulla toime asutuse regulatiivsete ülesannetega, kuid järelevalveülesannete puhul see nii ei ole; kordab, et on mures selle pärast, et riikide järelevalveasutustel on asutuse peamises juhtorganis otsustav sõnaõigus, mis tähendab seda, et neil on võimalik otsustada selle üle, mil määral võib asutus nende enda tulemuslikkust kontrollida (vastastikune hindamine); rõhutab, et vahendite puudumise tõttu ei ole asutusel võimalik täita oma ülesandeid liikmesriikidest sõltumatult ([2]);

25. on arvamusel, et töötajate avaliku ja erasektori kogemuste kombineerimine on asutusele kasulik; on seisukohal, et tuleks uurida süsteeme, mille abil meelitada andekaid inimesi erasektorist avalikku sektorisse ja vastupidi, kuid mõlema sektori sõltumatuse edendamiseks tuleks kehtestada minimaalsed kaitsemeetmed; on veendunud, et selles valdkonnas peaksid reeglite rakendamist jälgima liidu ühised organid ja arvesse tuleks võtta iga juhtumi eriasjaolusid;

Huvide konfliktide ennetamine ja ohjamine ning läbipaistvus

26. võtab teadmiseks, et asutus on juba võtnud meetmeid ja teeb pidevalt tööd läbipaistvuse tagamiseks, huvide konfliktide vältimiseks ja haldamiseks ning rikkumistest teatajate kaitsmiseks; märgib, et asutus on oma veebisaidil avaldanud asutuseväliste sidusrühmadega toimuvate kohtumiste registri; märgib, et 2019. aastal ei uuritud ühtki huvide konflikti juhtumit; märgib, et mitte kõigi järelevalvenõukogu ja haldusnõukogu liikmete elulookirjeldused ega huvide deklaratsioonid ei ole asutuse veebisaidil avaldatud; palub asutusel avaldada kõigi haldusnõukogu liikmete elulookirjeldused ja huvide deklaratsioonid ning anda eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile selleks võetud meetmetest aru;

27. märgib, et varasematel aastatel on esitatud märkusi pöördukse efektist tuleneva huvide konflikti probleemi kohta, ning rõhutab, et ametid peavad tegutsema ühtselt; märgib, et asutuse eetikaeeskiri vaadati läbi ja see on komisjonis heakskiitmisel; kutsub asutust üles tegema kõik endast oleneva, et pöördukse efekti olukordi vältida; kutsub asutust üles andma eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile hoolikalt teada, kui kaugel on läbivaadatud eetikaeeskirja heakskiitmise taotluse menetlemine;

28. kutsub ametit üles rakendama soovitusi, mille Euroopa Ombudsman esitas juhtumi 2168/2019/KR kohta, ja eelkõige kasutama vajaduse korral võimalust keelata oma kõrgematel ametnikel pärast ametiaja lõppu teatavatele ametikohtadele asumine, kehtestama kriteeriumid, mille alusel võivad töötajad minna tööle erasektorisse, teavitama ameti kõrgematele ametikohtadele kandideerijaid kriteeriumide kohaldamisest ning kehtestama sisemenetlused, millega tagatakse, et kui töötaja läheb teisele töökohale, võetakse talt kohe juurdepääs konfidentsiaalsele teabele; kutsub asutust peale selle üles kaaluma 12-kuulise kohustusliku ooteaja pikendamist kõrgemate ametikohtade töötajate puhul, kes kaaluvad töökoha vahetust, mis võib põhjustada pärast avalikust teenistuses töötamist huvide konflikti;

29. kutsub asutust üles võtma eeskuju arvamustest, mille Euroopa Keskpanga eetikakomitee avaldas huvide konflikti juhtumite ja mandaadijärgse tasustatava töö kohta, et suurendada võimalike huvide konfliktide ja mandaadijärgse tasustatava töö puhul läbipaistvust;

Sisekontroll

30. märgib, et komisjoni siseauditi talitus avaldas auditiaruande „Personalijuhtimine ja eetika“, mille tulemusel esitati tegevuskava parandamiseks ja rakendamiseks kuus soovitust; märgib, et 2019. aasta lõpus oli neli olulist soovitust veel täitmata; nõuab, et asutus annaks eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile teada, kui kaugele on nende soovituste täitmisega jõutud;

([2]) Vt kontrollikoja eriaruannet: „Kogu oma tegevuses tugineb EIOPA suuresti koostööle [riikide pädevate asutustega], kuid ei saa neilt alati täielikku toetust. [...] Järelevalveküsimuste ja veel seitsme seotud teemaga tegeleb EIOPAs vaid 20 töötajat, seega seisab EIOPA silmitsi suurte raskustega tema vastutusalasse kuuluvate mitmesuguste keeruliste ülesannete täitmisel.“ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR18_29/SR_EIOPA_ET.pdf

31. märgib, et siseauditi talitus alustas tarbijakaitsevaldkonna järelevalvevahendite põhjalikku auditit; märgib, et auditi tulemused ja nende alusel koostatud tegevuskava pidid olema valmis 2020. aasta lõpuks; palub asutusel anda nimetatud auditi tulemuste kohta eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile aru;

32. märgib, et haldusnõukogu võttis 2018. aasta novembris vastu asutuse uue sisekontrolliraamistiku, mida hakati kohaldama 2019. aasta jaanuaris; märgib, et asutuse sisekontrolliüksus viis uue sisekontrolliraamistiku alusel esimest korda läbi kogu süsteemi iga-aastase hindamise ning jõudis järeldusele, et kõik komponendid ja põhimõtted on rakendatud ja toimivad eesmärgipäraselt; palub asutusel teada anda, kuidas on hindamisel arvesse võetud liidu ja EFTA riikide pädevate asutuste osamaksete kindlaksmääramisel tehtud arvutusvigu ning miks ei ole seetõttu tuvastatud 12. ega 13. sisekontrollipõhimõttes puudusi;

Muud kommentaarid

33. märgib seoses Ühendkuningriigi väljaastumisega liidust, et asutus esitas 2019. aasta veebruaris soovitused, kuidas korraldada pärast väljaastumise kuupäeva täitmisele jäänud lepingutega seotud piiriülest tegevust, ning et asutus jätkas kindlustussektori arengu ning arvamuste ja soovituste järgimise tähelepanelikku jälgimist;

34. peab kiiduväärseks pingutusi, mida asutus on teinud küberturvalisuse ja andmekaitse suurendamiseks;

35. tunneb heameelt pingutuste üle, mida asutus on teinud kulutõhusa ja keskkonnahoidliku töökoha tagamiseks ning ruumide ja sõitudega seotud CO_2 heite vähendamiseks ja kompenseerimiseks;

36. viitab eelarve täitmisele heakskiidu andmise otsusele lisatud muude horisontaalsete tähelepanekute osas oma 29. aprilli 2021. aasta resolutsioonile ([3]) ametite tulemuste, finantsjuhtimise ja kontrolli kohta.

([3]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2021)0215.